

# PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW W BYDGOSZCZY

---

85-097 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 34  
Tel. (0-52) 345-56-44, Fax (0-52) 345-56-17, Tel. Centrala (0-52) 3254-100  
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

---

Bydgoszcz, dn. 5 marzec 2001 r.

Znak: RBG-500-S-8/99/823/RJ

## Decyzja RBG -7/2001

Na podstawie art. 104 § 1 k.p.a. i art. 8 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 lutego 1990 roku o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. z 1999 r., Nr 52, poz. 547, z późn. zm.), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek Stanisława Czajki prowadzącego działalność gospodarczą – Zakład Stolarski „CZAJKA” z siedzibą w Iławie, Włodzimierza Wachowiaka prowadzącego działalność gospodarczą – Zakład Obróbki Drewna „STOLWAX” z siedzibą w Iławie i Jana Kowalskiego prowadzącego działalność gospodarczą – Zakład Produkcji Odzieży „EXELLENT” z siedzibą w Iławie **odmawia się uwzględnienia żądania Wnioskodawców** w przedmiocie stwierdzenia praktyki monopolistycznej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dostaw energii elektrycznej poprzez narzucenie uciążliwych warunków przekazania na stan majątkowy Zakładu urządzeń energetycznych wybudowanych kosztem i staraniem Wnioskodawców.

### Uzasadnienie

W dniu 28 kwietnia 1999 roku do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Bydgoszczy wpłynął wniosek (k. 1-9) Stanisława Czajki prowadzącego działalność gospodarczą – Zakład Stolarski „CZAJKA” z siedzibą w Iławie, Włodzimierza Wachowiaka prowadzącego działalność gospodarczą – Zakład Obróbki Drewna „STOLWAX” z siedzibą w Iławie i Jana Kowalskiego prowadzącego działalność gospodarczą – Zakład Produkcji Odzieży „EXELLENT” z siedzibą w Iławie (zwanym dalej Wnioskodawcami), zastępowanych przez adwokata Waldemara J. Sorokę (pełnomocnictwo w aktach – k. 4, 18, 19) o wszczęcie postępowania administracyjnego przeciwko Zakładowi Energetycznemu S.A. z siedzibą w Olsztynie (zwanemu dalej ZEO, uczestnikiem), reprezentowanemu przez radcę prawnego Krystynę Kuczys (pełnomocnictwo w aktach-k. 61) i stwierdzenie stosowania przez ZEO praktyk monopolistycznych polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dostaw energii elektrycznej poprzez nieodpłatne przejmowanie urządzeń energetycznych wybudowanych kosztem i staraniem Wnioskodawców.

Wnioskodawcy prowadzą w Hławie działalność gospodarczą i w związku z jej rozwojem konieczne stało się zwiększenie dostarczanej przez ZEO mocy, w związku z czym zwrócili się do ZEO o wydanie warunków ogólnych i technicznych przyłączenia urządzeń do wspólnej sieci energetycznej (zwanymi dalej warunkami), w których zostali zobligowani do przekazania nieodpłatnie urządzeń energetycznych na majątek ZEO (k. 6, 49, 56), co zostało potwierdzone protokołami zdawczo-odbiorczymi (k. 7-9). Zdaniem Wnioskodawców, z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 848, z późn. zm.), stosownie do treści art. 7 ust. 4 (zmieniony ustawą z dnia 26 maja 2000 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne – Dz. U. Nr 48, poz. 555) przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej zostały zobligowane do zapewnienia realizacji i finansowania budowy i rozbudowy sieci, w tym przyłączeń odbiorców pod warunkiem, że sieci te przewidywane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W związku z powyższym w dniu 21.06.1999 roku organ antymonopolowy, na podstawie art. 61 § 4 kpa w związku z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990 roku o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (t.j. Dz. U. z 1999 r., Nr 52, poz. 547 z późn. zm.) - zwanej dalej ustawą antymonopolową - wszczął, przeciwko ZEO, postępowanie administracyjne o stosowanie praktyki monopolistycznej określonej w art. 5 ust. 1 pkt 6 tej ustawy, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dostaw energii elektrycznej poprzez narzucanie uciążliwych warunków umów przynoszących przedsiębiorcy narzucającemu te warunki nieuzasadnione korzyści, tj. nieodpłatne przejęcie, wybudowanych kosztem i staraniem Wnioskodawców, urządzeń elektrycznych na własność ZEO (k. 24-25).

Pismem z dnia 5.07.1999 r. (k. 27-31) ZEO wyjaśnił, iż:

- 1/ warunki ogólne i techniczne wydane Wnioskodawcom miały na celu dostosowanie istniejącego sposobu zasilania obiektów do pobierania zwiększonej mocy energii,
- 2/ opracowane warunki uwzględniały istniejący system energetyczny biorąc pod uwagę minimalne nakłady finansowe odbiorców,
- 3/ planowana inwestycja miała zaspokajać wyłącznie potrzeby Wnioskodawców w zakresie zgłoszonego zapotrzebowania zwiększonej mocy energii,
- 4/ warunki uwzględniały istniejącą granicę własności urządzeń energetycznych,
- 5/ Wnioskodawcy byli poinformowani o fakcie, iż opracowane warunki są najtańsze, jednakże uwzględniają dotychczasowe zasady eksploatacji urządzeń przez ZEO z jednoczesnym przejęciem tych urządzeń na majątek ZEO,
- 6/ Wnioskodawcy zaakceptowali wydane warunki, a ZEO zgodnie z treścią § 4 przedwstępnych umów nieodpłatnego przekazania urządzenia energetycznego mógł wydać inne warunki (k. 29-31),
- 7/ nie jest prawdą, iż Wnioskodawcy zostali przymuszeni do nieodpłatnego przekazania urządzeń energetycznych, bowiem mieli do wyboru dwa rodzaje zasilania: albo wybudowanie systemu, w którym sieć pozostałaby ich własnością i w ich eksploatacji albo przekazanie sieci ZEO na jego majątek i eksploatację, jednakże przebudowa systemu zasilania dla wyodrębnienia sieci odbiorców i objęciu przez nich obsługi sieci wymagałaby znacznych nakładów finansowych,
- 8/ sieci wybudowane przez Wnioskodawców nie były przewidziane w planie zagospodarowania przestrzennego, a co za tym idzie wyłączne obciążenia kosztami powstałej inwestycji ZEO jest bezzasadne.

Pismem z dnia 6.08 1999 r. (k. 35-36) Wnioskodawcy podkreślili, iż:

- 1/ byli zmuszeni do rozbudowy sieci ze względu na częste awarie linii napowietrznej (w tym przerwy w dostawie prądu i spadki napięcia), której parametry uniemożliwiały prawidłową jej eksploatację. Mieszkańcy pobliskiego Osiedla Lubawskiego także skarżyli się na zanik

napięcia. Prawidłowa działalność gospodarcza prowadzona przez Wnioskodawców oraz jej rozwój były uniemożliwione przy istniejących parametrach sieci, a ZEO nie reagował na skargi mieszkańców Osiedla Lubawskiego,

2/ ZEO, przed wydaniem warunków ogólnych i technicznych, przedłożył Wnioskodawcom do podpisania przedwstępne umowy nieodpłatnego przekazania urządzenia energetycznego, nie może być zatem mowy o akceptacji warunków przez Wnioskodawców, skoro ZEO podpisaniem umowy przedwstępnej uzależnił wydanie warunków (umowy przedwstępne podpisano z datą wcześniejszą od daty wydania warunków),

3/ w przypadku, gdy realizacja, budowa i rozbudowa sieci nie są przewidziane w planie zagospodarowania przestrzennego to inwestycje te winny być przedmiotem umowy zainteresowanych stron, stosownie do treści § 9 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21.10.1998 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, obrotu energią elektryczną, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. Nr 135, poz. 881) – zwanego dalej „rozporządzeniem przyłączeniowym”,

4/ poprzez wybudowanie sieci przez Wnioskodawców uległa poprawie jakość świadczonych usług w zakresie dostarczania energii dla Osiedla Lubawskiego, bez nakładów finansowych ZEO.

ZEO, odpowiadając na zarzuty Wnioskodawców, pismem z dnia 26.08.1999 r. (k. 39-40) wyjaśnił, iż:

1/ Wnioskodawcy znacznie rozwinęli swoje plany produkcyjne, w związku z czym zachodziła konieczność zmiany zasilania, jednakże nowa sieć powstała wyłącznie w celu zasilania obiektów Wnioskodawców (pkt 14 warunków),

2/ w świetle Uchwały Trybunału Konstytucyjnego z 4.12.1991 r. nie jest wyłączone obciążanie kosztami inwestycji energetycznych odbiorców, którzy odnoszą z tych urządzeń korzyści, a „przedsiębiorstwo energetyczne stając się właścicielem podłączonych do wspólnej sieci urządzeń zobowiązane jest do ich konserwacji wymiany w razie zniszczenia, zapewnia nadzór nad siecią w sposób zgodny z wymaganiami technicznymi i względami bezpieczeństwa. Świadczenia te wykonywane są przez przedsiębiorstwo energetyczne na jego koszt, zatem nie można podzielić poglądu, że przyjęcie wspomnianych urządzeń bez wynagrodzenia jest niezgodne z zasadami współżycia społecznego”.

Wnioskodawcy w piśmie z dnia 2.10.1999 r. (k. 44-49) podkreślili, iż w zamian za nieodpłatne przejęcie urządzeń przez ZEO nie otrzymali żadnego ekwiwalentu. Zdaniem Wnioskodawców nie można przyjąć za ekwiwalent faktu, iż ZEO będzie sprawował konserwację, nadzór oraz przeprowadzi niezbędne naprawy sieci, ponieważ koszty te zostały uwzględnione w taryfach dla energii elektrycznej (faktury vat EH-016149 i EH-016150- k. 46-47). Wnioskodawcy wywodzą, iż ZEO po przedłożeniu przez odbiorcę zamówienia o dostarczanie energii o określonej mocy winien przedłożyć warunki ogólne i techniczne przyłączenia urządzeń energetycznych, w których winny być określone koszty realizacji inwestycji oraz zakres ich pokrycia przez strony.

Ustosunkowując się do twierdzeń Wnioskodawców ZEO, pismem z dnia 29.10.1999r.(k. 54-58), podkreślił, iż Wnioskodawcy mogą w każdej chwili zmienić swą wolę w zakresie nieodpłatnego przekazania urządzeń na majątek ZEO. W takim przypadku nastąpi opracowanie innego sposobu podłączenia z uwzględnieniem bezpieczeństwa sieci wspólnej oraz wydanie nowych warunków technicznych. Wnioskodawcy muszą się jednak wówczas liczyć z kosztami poniesionymi przez ZEO. ZEO podniósł także, iż opłata za usługi przesyłowe obowiązuje od 1999 r., faktury przesłane przez Wnioskodawców dotyczą 1999 r., natomiast nieodpłatne przekazanie miało miejsce w 1998 r. Nie może być zatem, zdaniem uczestnika, mowy o uzyskaniu aktualnie korzyści z czynności, które miały miejsce w 1998 r.

Organ antymonopolowy pismami z dnia 19.10.1999 r., 18.11.1999 r., 08.12.1999 r., zwrócił się do Burmistrza Miasta Ławy o stwierdzenie, czy infrastruktura energetyczna wykonana przez Wnioskodawców była lub nie była przewidziana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Burmistrz Miasta Ławy pismami z dnia 8.11.1999 r., 02.12.1999 r., 28.12.1999 r. (k. 63, 66-68, 72) poinformował, iż w planie miejscowego zagospodarowania terenu zaprojektowano sieć rozdzielczą w skali całego miasta, ale tylko do poszczególnych ulic. W planie tym nie zostały zamieszczone przyłącza do zakładów Wnioskodawców.

Organ antymonopolowy pismem z dnia 5.01.2000 r. (k. 74, 75) zwrócił się do stron postępowania o zajęcie stanowiska wobec twierdzeń zawartych w pismach Burmistrza Miasta Ławy.

Zdaniem ZEO (pismo z dnia 24.01.1999 r. –k. 80-92) z przesłanych przez Burmistrza Miasta Ławy wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika, iż infrastruktura energetyczna nie była przewidziana w w/w planie, a co za tym idzie ZEO nie był zobligowany do finansowania tej sieci.

Ustosunkowując się do twierdzeń ZEO (z dnia 29.10.1999 r.) Wnioskodawcy pismem z dnia 24.01.2000 r. (k. 78) zaprzeczyli, że kiedykolwiek prowadzono z nimi pertraktacje odnośnie projektowania i przygotowania inwestycji oraz że otrzymali od ZEO wariantowe rozwiązania realizacji tej inwestycji wraz z wariantowymi projektami jej sfinansowania..

Pismem z dnia 01.02.2000 r. organ antymonopolowy zwrócił się do stron o określenie, jak przedstawiałoby się rozliczenie stron z tytułu przyłączenia zakładów Wnioskodawców do sieci, gdyby uwzględniono zasady wynikające z „rozporządzenia przyłączeniowego” oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 3.12.1998 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną, w tym rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach – zwanego dalej „rozporządzeniem taryfowym”.

Zdaniem Wnioskodawców (pismo z dnia 7.03.2000 r. - k. 100) skoro urządzenia energetyczne przeszły na majątek ZEO koszt ich zakupu winien obciążać uczestnika, natomiast z faktu, iż rozbudowa sieci miała umożliwić rozwój prowadzonych przez Wnioskodawców przedsiębiorstw należy wywieść, iż koszty związane z robocizną i realizacją inwestycji winni ponieść Wnioskodawcy.

Zdaniem ZEO (pismo z dnia 16.02.2000 r. – k. 102-103) rozliczenia stron z tytułu przyłączenia do sieci obiektów Wnioskodawców, z uwzględnieniem zasad określonych w „rozporządzeniu przyłączeniowym” i „taryfowym”, wyglądałyby identycznie jak w chwili przyłączania obiektów Wnioskodawców do sieci energetycznej. Wynika to z faktu, iż budowa linii SN, stacji transformatorowej i przyłączy do obiektów Wnioskodawców nie była przewidziana w planie zagospodarowania terenu. W uwzględnieniu przypadku, gdy budowa przyłącza i budowa lub rozbudowa sieci nie była przewidziana w miejscowym planie zagospodarowania zakres i warunki realizacji inwestycji oraz pokrywania kosztów przyłączenia określa umowa o przyłączenie (§ 14 ust. 2 „rozporządzenia przyłączeniowego”), natomiast koszty przyłączenia, określone w umowie o przyłączenie, winny być pokrywane w formie opłaty ustalonej na podstawie indywidualnych rzeczywistych kosztów realizacji przyłączenia (§ 13 ust. 3 pkt 2 „rozporządzenia przyłączeniowego”). ZEO podkreślił, iż zawsze udziela podmiotom informacji na temat wariantowej możliwości realizacji przyłączenia, a dodatkowo w, podpisanych przez Wnioskodawców, przedwstępnych umowach nieodpłatnego przekazania urządzeń energetycznych znajdują się zapisy informujące o możliwości zmiany warunków technicznych (§ 5). Nadto, zdaniem uczestnika, nie odnosi on żadnych korzyści z przekazanych urządzeń energetycznych, bowiem zasilają one tylko i wyłącznie objekty Wnioskodawców.

Pismem z dnia 28.03.2000 r. (k. 111-112) organ antymonopolowy zwrócił się do stron o podanie informacji:

- 1/ do której z grup przyłączeniowych Wnioskodawcy byliby zaliczeni, gdyby w dniu przyłączenia obowiązywały przepisy „rozporządzenia taryfowego (§ 2 pkt 5),
- 2/ jaka byłaby wysokość opłaty przyłączeniowej za przyłączenie do sieci urządzeń elektrycznych wykonanych kosztem w/w - z wyszczególnieniem opłaty za przyłącze i opłaty za rozbudowę sieci - gdyby w dniu przyłączania obowiązywały przepisy „rozporządzenia przyłączeniowego” (§ 13),
- 3/ podanie kosztu, jaki ponieśli Wnioskodawcy w związku z wykonaniem warunków ogólnych i technicznych przyłączenia urządzeń elektrycznych do sieci (kwotowo z daty przyłączenia do sieci z wyliczeniem co się składa na koszt inwestycji) wydanych przez ZEO,
- 4/ podanie kosztów, jakie poniósł ZEO w związku z podłączeniem w/w do sieci, w tym należy wyróżnić nakłady poniesione na modernizację własnej sieci oraz nakłady poniesione na podłączenie w/w do sieci energetycznej (kwotowo z daty przyłączenia do sieci).

Wnioskodawcy pismem z dnia 15.04.2000 r. (k.115-116) poinformowali, iż ponieśli następujące koszty:

- 1/ linia kablowa SN 15 kV- 24.200 zł
- 2/ stacja transformatorowa – 74.500 zł
- 3/ transformator - 27. 200 zł
- 4/ linia kablowa nn YAKY – 44.100 zł

co razem daje kwotę 170.000 zł (w tym koszt robocizny 18.700 zł, koszt materiałów 147.100 zł, koszt sprzętu 4.200 zł).

ZEO pismem z dnia 17.04.2000 r. (k. 113) odpowiedział, iż:

- 1/ Wnioskodawcy byliby zaliczeni do III lub IV grupy przyłączeniowej,
- 2/ opłata za przyłączenie byłaby ustalona na podstawie rzeczywistych indywidualnych kosztów przyłączenia, czyli byłaby zbliżona do kosztów, jakie ponieśli Wnioskodawcy w związku z budową przyłącza,
- 3/ odnośnie kosztów poniesionych przez ZEO w związku z podłączeniem urządzeń energetycznych do sieci wyjaśnił, iż poniósł następujące koszty:
  - a/ w latach poprzedzających przyłączanie podmiotów wybudował i rozbudował sieć elektroenergetyczną, wykorzystywaną do ich zasilania,
  - b/ przeprowadził wizję lokalną oraz analizę możliwości zasilania podmiotów,
  - c/ dokonał określenia warunków przyłączenia,
  - d/ dokonał uzgodnienia rozwiązania technicznego,
  - e/ sprawdził projekt techniczny,
  - f/ sprawdził, przed zasypaniem, linie kablowe średniego i niskiego napięcia,
  - g/ dokonał odbioru technicznego linii kablowych i stacji transformatorowej wraz ze sporządzeniem odpowiedniej dokumentacji,
  - h/ wykonał czynności łączeniowe związane z przygotowaniem miejsca pracy oraz przyłączeniem urządzeń do sieci ZEO.

Pismem z dnia 26.04.2000 r. (k. 118) organ antymonopolowy zobowiązał uczestnika do oszacowania kosztów, o które prosił w korespondencji z dnia 01.02.2000 r. i 28.03.2000 r.

ZEO oszacował koszty w piśmie z dnia 8.05.2000 r. (k. 122) podając, co następuje:

	Wyszczególnienie	Wartość netto w PLN
1.	Nakłady na budowę sieci, do której została przyłączona	27.787,40

	stacja transformatorowa zasilająca wnioskodawców	
2.	Koszty przyłączenia	391,73
	W tym:	
2.1.	Wizja lokalna oraz określenie warunków przyłączenia	53,20
2.2.	Uzgodnienie i sprawdzenie dokumentacji technicznej	42,00
2.3.	Sprawdzenie przed zasypaniem przyłącza	43,00
2.4.	Odbiór techniczny przyłącza	43,00
2.5.	Czynności łączeniowe związane z przygotowaniem miejsca pracy oraz przyłączeniem urządzeń do sieci ZEO	210,53
	Łącznie pozycje 1 i 2	28.179,13

Jednocześnie ZEO podkreślił, iż wartość nakładów została ustalona na podstawie wartości księgowej urządzeń ZEO wykorzystywanych do zasilania obiektów Wnioskodawców i jest ona minimum trzykrotnie niższa od rzeczywistej wartości tych urządzeń. Nadto pismem z dnia 24.05.2000 r. ZEO wyjaśnił (k. 127-133), iż z protokołów zdawczo-odbiorczych (k. 128-133) wynika, że Wnioskodawcy przekazali na jego majątek urządzenia wartości 207.400 zł.

W związku z rozbieżnościami w rozliczeniach podawanych przez strony organ antymonopolowy w dniu 25 lipca 2000 r. przeprowadził rozprawę administracyjną, w której poczyniono następujące ustalenia (k. 139-142):

- 1/ ZEO przed wydaniem warunków musi dokonać ustaleń w kwestii własności przyłączanych urządzeń, stąd umowę przedwstępną (z datą wcześniejszą od wydania warunków w przypadku wszystkich Wnioskodawców), zdaniem ZEO, sporządza się celem ustalenia właściciela przyłączanych urządzeń, bowiem przy wydawaniu warunków ZEO musi wiedzieć, czy urządzenia będą należały do majątku odbiorcy, czy też nie – a w zależności od rozwiązania tej kwestii różne będą sposoby podłączenia – a do momentu realizacji budowy przyłączy warunki techniczne przedkładane Wnioskodawcom mogą ulec zmianie,
- 2/ ZEO partycypuje w kosztach budowy przyłączy, gdy służą one także innym odbiorcom,
- 3/ ZEO negocjował z Wnioskodawcami warunki techniczne, w czasie których rozpatrywano najtańszy sposób podłączenia do sieci; koszty są ściśle związane ze sposobem podłączenia,
- 4/ stacja transformatorowa zaopatruje tylko Wnioskodawców, a jej przepustowość nie pozwala na podłączenie do niej innych odbiorców energii,
- 5/ spadki napięć na Osiedlu Lubawskim, występujące przed realizacją inwestycji, spowodowane były pobieraniem nadmiernej ilości energii niż zagwarantowane w umowie, co było powodem awarii,
- 6/ istniały 2 główne warianty wybudowania urządzeń: jedna stacja wspólna dla trzech przedsiębiorców lub trzy oddzielne stacje dla trzech przedsiębiorców,
- 7/ koszty uczestnika związane z przyłączaniem Wnioskodawców do sieci (określone w piśmie uczestnika z dnia 8.05.2000 r.) są szacunkiem na dzień przyłączenia.

Ponadto, w trakcie rozprawy, organ antymonopolowy zobligował:

- 1/ strony do przedłożenia informacji o poniesionych kosztach w kwotach brutto i kosztach rzeczywistych,
- 2/ uczestnika do przedłożenia wysokości opłaty przyłączeniowej dla Wnioskodawców, na co uczestnik podniósł, iż nie jest w chwili obecnej w stanie wyliczyć dokładnie opłaty przyłączeniowej, w związku z czym organ antymonopolowy zobowiązał uczestnika do oszacowania tej kwoty.

Pismem z dnia 7.07.2000 r. (k. 143-149) Wnioskodawcy przesłali dokumenty potwierdzające poniesione koszty z tytułu przyłączenia urządzeń do sieci na kwotę 207.400 zł (170.000 zł x 22% VAT).

I.p.	Przedsiębiorca	Koszt budowy linii kablowej SN, stacji transformatorowej oraz linii zasilającej	Razem
1.	W. Wachowiak - Zakład Obróbki Drewna „STOLWAX”	43.700+10.416,15	54.116,15
2.	S. Czajka - Zakład Stolarski „CZAJKA”	35.000+51044,15	86.044,15
3.	J. Kowalski - Zakład Produkcji Odzieży „EXELLENT”	25.000+42.239,69	67.239,69
Razem			207.399,99

ZEO pismem z dnia 7.08.2000 r. (k. 151-200) wyjaśnił, iż:

1/ Wnioskodawcy kilkakrotnie zmieniali wnioski o wydanie warunków, a ZEO każdorazowo je uwzględniał w całości – zatem bezpodstawne jest twierdzenie Wnioskodawców, iż uczestnik przymusza odbiorców do wydanych raz lub narzuconych warunków technicznych i nie chce ich zmienić,

2/ nie jest prawdą, iż umowy przedwstępne przekazania urządzeń energetycznych na własność ZEO stanowiły narzędzie praktyk monopolistycznych. Pierwotnie zawarte umowy nieodpłatnego przekazania urządzeń zawarte z Wnioskodawcami przed wydaniem warunków ogólnych i technicznych zostały zastąpione nowymi umowami po wydaniu nowych warunków i po zakończeniu inwestycji. I tak:

-w przypadku p. Czajki – umowa z dnia 21.01.1998 r. zawarta przed wydaniem warunków z dnia 26.01.1998, po wydaniu nowych warunków z dnia 03.06.1998 r. została zastąpiona umową z dnia 30.09.1998 r. (k. 170-177),

-w przypadku p. Kowalskiego – umowa nieodpłatnego przekazania z 21.01.1998 r. przestała obowiązywać po wydaniu nowych warunków technicznych z 03.06.1998 r. i została zastąpiona umową z dnia 30.09.1998 r.(k. 161-166),

-w przypadku p. Wachowiaka przedwstępna umowa z 23.01.1998 r. została zastąpiona umową z dnia 30.09.1998 r. (choć nie zmieniał on zapotrzebowania na energię) ze względu na realizację inwestycji wspólnej i wspólnego przekazania inwestycji na własność ZEO. Nie można zatem, zdaniem uczestnika, postawić zarzutu przymuszania do zawarcia umowy nieodpłatnego przekazania urządzeń przed wydaniem warunków, bowiem umowa z Wnioskodawcami została zawarta w dniu zrealizowania inwestycji i jej odbioru technicznego, tj. 30.09.1998 r. (k. 167-169),

3/ rozmowy z Wnioskodawcami w zakresie warunków prowadzone były przez osobę wystawiającą warunki – inż. G. Markowskiego w obecności Dyrektora Technicznego Rejonu Energetycznego – mgr inż. M. Wrzoska (oświadczenia w/w - k. 206-207) w zakresie wariantowej możliwości realizacji przyłączenia obiektów, tj. przewidującej pozostawienie urządzeń na majątku Wnioskodawców lub przekazanie wybudowanych urządzeń elektroenergetycznych na majątek ZEO,

4/ ZEO przedstawił następujące wyliczenia:

Tabela 1

Oszacowanie kosztów budowy urządzeń zasilających Wnioskodawców

Wyszczególnienie	j.m.	Ilość	Koszt jednostkowy w tys. zł.	Koszt w tys. zł
koszt budowy linii kablowych 15 kV	km	0,247	121,63	30,04
koszt budowy stacji transformatorowej	szt.	1	107,08	107,08
koszt budowy linii kablowej 0,4 kV zasilającej STOLWAX	km	0.085	110,87	9,42
koszt budowy linii kablowej 0,4 kV zasilającej EXELLENT	km	0,27	110,87	29,94
koszt budowy linii kablowej 0,4 kV zasilającej STOLWAX	km	0,309	110,87	34,26
łącznie koszt budowy urządzeń w tys.zł.				210,74

Tabela 2

Udział poszczególnych wnioskodawców w przepustowości stacji transformatorowej

Wnioskodawcy	Moc przyłączeniowa kW	Udział w przepustowości stacji w %
STOLWAX	180	27,27
EXELLENT	130	19,70
CZAJKA	350	53,03
Razem	660	100

Tabela 3

Oszacowanie opłaty za przyłączenie ponoszonej przez poszczególnych wnioskodawców

Wnioskodawca	Udział w kosztach budowy stacji i linii 15 kV w tys. zł	Koszt budowy linii 0,4 kV w tys. zł	Opłata za przyłączenie w tys. zł.
STOLWAX	37,40	9,42	46,82
EXELLENT	27,01	29,94	56,94
CZAJKA	72,72	34,26	106,98
Razem	137,12	73,62	210,74

Tabela 4

Oszacowanie kosztów poniesionych przez ZEO w związku z przyłączeniem Wnioskodawców

		Koszt	Udział	Udział	Udział



l.p.	Wyszczególnienie	całkowity w zł	STOLWAX w zł	EXELLENT w zł	CZAJKA w zł
1	Nakłady na budowę sieci, do której została przyłączona stacja transformatorowa zasilająca Wnioskodawców	217.697,28	59.371,99	42.879,77	115.445,53
2	Koszty przyłączenia	477,99	159,30	159,30	159,30
	w tym:				
2.1	Wizja lokalna oraz określenie warunków przyłączenia	64,90	21,63	21,63	21,63
2.2	Uzgodnienie i sprawdzenie dokumentacji technicznej	51,24 (k. 204)	17,08 (k. 204)	17,08 (k. 204)	17,08 (k. 204)
2.3	Sprawdzenie przed zasypaniem przyłącza kablowego	52,46	17,49	17,49	17,49
2.4	Odbiór techniczny przyłącza	52,46	17,49	17,49	17,49
2.5	Czynności łączeniowe związane z przygotowaniem miejsca pracy oraz przyłączeniem urządzeń do sieci ZEO	256,84	82,62	85,62	85,62
	Razem 1 i 2	218.175,19	59.531,29	43.039,07	115.604,83

Pismem z dnia 29.09.2000 r. (k. 213) ZEO wyjaśnił, iż:

1/ w związku z tym, iż budowa przyłącza nie była przewidziana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego do rozliczenia takiej inwestycji nie miałyby zastosowania przepisy „rozporządzenia taryfowego” z 1998 r., co oznacza, iż w stosunku do przedmiotowej inwestycji nie można wyodrębnić opłaty za przyłącze i opłaty za rozbudowę sieci. W takim przypadku, stosownie do treści § 13 ust. 3 pkt 2 w/w rozporządzenia, koszty przyłączenia są pokrywane w formie opłaty ustalanej na podstawie indywidualnych rzeczywistych kosztów realizacji przyłączenia,

2/ oszacowanie wysokości opłat za przyłączenie wyszczególnione w tabeli 3 pisma z 7.08.2000 r. (k. 154) zostało oparte wg stawek opłat za budowę standardowych elementów sieci zawartych w taryfie Nr 7/32-Z ZEO, która została zatwierdzona przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzją nr DTA-821/2685-A/1/99/DK, przy czym wykorzystane do w/w oszacowania stawki opłat za budowę standardowych elementów sieci zostały skalkulowane na podstawie rzeczywistych, średniorocznych kosztów budowy danego elementu w 1998 r.

Wnioskodawcy w piśmie z 29.09.2000 r. (k. 215) stoją na stanowisku, iż:

1/ wydanie nowych warunków technicznych uwzględniło wcześniejszą postawę ZEO wobec Wnioskodawców w sprawie nieodpłatnego przekazania urządzeń, a podpisanie nowej umowy w tym zakresie potwierdza stosowanie praktyk monopolistycznych przez ZEO,

2/ wymagają uszczegółowienia koszty zawarte w pkt. 1 tabeli 4 pisma z 13.09.2000 r. Pismem z dnia 23.10.2000 r. (k. 223-224) ZEO uszczegółowił nakłady poniesione na budowę sieci, do której została przyłączona stacja transformatorowa zasilająca Wnioskodawców. Poniesione koszty ilustruje poniższa tabela.

l.p.	Wyszczególnienie	j.m
------	------------------	-----

1	wartość stacji 110/15 kV Iława	tyś. zł	2.625
2	moc zainstalowana w transformatorach 110/15 w stacji Iława	kVA	50.000
3	wartość stacji 110/15 kV Iława w części wynikającej z udziału mocy zainstalowanej w stacji Poprzeczna obliczona wg wzoru: poz.1x630kVA*/50000kVA** *moc transformatora w stacji Poprzeczna **moc określona w poz. 2 <i>wartość tej stacji określono jako 75% kwoty 3.500 tyś. zł stanowiącej dolną granicę szacunkowego kosztu budowy nowej stacji, który kształtuje się w granicach 3500-8000)</i>	tyś. zł	<b>33,075</b>
4	wartość linii SN Iława Przejazd	tyś. zł	1.061,398
5	wartość linii SN Iława Przejazd wykorzystywanej do zasilania stacji Poprzeczna w części wynikającej z udziału mocy zainstalowanej w stacji Poprzeczna obliczona wg wzoru: poz.4x630kVA*/4600kVA** *moc transformatora w stacji Poprzeczna **suma mocy znamionowych wszystkich transformatorów zasilanych z linii Iława Przejazd <i>wartość tej linii określono jako 75% wartości nowej linii o analogicznej strukturze</i>	tyś. zł	<b>145,3654</b>
6	razem pozycje 3 i 5 (wartość netto)	tyś. zł	<b>178,4404</b>
7	razem pozycje 3 i 5 (wartość brutto)	tyś. zł	<b>217,6973</b>

ZEO wyjaśnił, iż dokładniejsze oszacowanie kosztów nie jest możliwe, bowiem urządzenia, które stanowią „podkład” kolejnych inwestycji budowane były w różnym czasie i przez wiele lat, a także podlegały remontom i modernizacjom. W związku z tym nie ma możliwości podania ewidencjonowanych nakładów w sposób umożliwiający podanie szczegółów sieci.

Jednocześnie w piśmie z 15.11.2000 r. (k. 229) ZEO wyjaśnił, iż koszty te, jako inwestycja własna, były w całości sfinansowane przez ZEO.

Pismem z dnia 27.11.2000 r. i 05.01.2001 r. (k. 231 i 232) organ antymonopolowy zwrócił się do Zarządu Miasta Iławy o podanie informacji, czy zostały opracowane i uchwalone założenia do planu zaopatrzenia w energię elektryczną dla miasta Iławy stosownie do treści art. 19 ustawy – Prawo energetyczne. Kierownik Referatu Architektury Urbanistyki i Inwestycji Wydziału Techniczno - Inwestycyjnego Urzędu Miasta Iławy poinformował, iż nie zostały opracowane założenia do planu dotyczącego zaopatrzenia miasta Iławy w energię elektryczną (k. 233).

**Mając na uwadze powyższy stan faktyczny organ antymonopolowy zważył, co następuje:**

Istotą praktyk monopolistycznych określonych w art. 5 ust. 1 ustawy antymonopolowej jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku. Zakres podmiotowy ustawy antymonopolowej obejmuje zarówno przedsiębiorców zajmujących na właściwym dla siebie rynku pozycję dominującą, jak i monopolistyczną. Zakazowi zawartemu w art. 5 powołanej regulacji podlega wyłącznie sprzeczne z prawem nadużycie siły rynkowej, a nie jej posiadanie. Formułując przy pomocy klauzuli generalnej zakaz nadużywania pozycji dominującej, ustawodawca nałożył na organ antymonopolowy obowiązek szczegółowego zdefiniowania rynku, jak również zachowań przedsiębiorcy, które w zindywidualizowanym stanie faktycznym naruszają powyższy zakaz i stanowią praktykę monopolistyczną.

W świetle art. 2 pkt 7 tej ustawy posiadanie przez przedsiębiorcę pozycji dominującej oznacza, iż nie spotyka się on z istotną konkurencją na rynku w przypadku, gdy jego udział w rynku wynosi 40%, natomiast 100% udział w rynku oznacza posiadanie przez przedsiębiorcę kwalifikowanej pozycji dominującej, jaką jest pozycja monopolistyczna.

Bezsporne jest, iż w przedmiotowej sprawie ZEO posiada pozycję monopolistyczną na lokalnym rynku sprzedaży energii elektrycznej i działa w warunkach monopolu naturalnego. Samo posiadanie pozycji dominującej lub monopolistycznej na rynku nie jest zakazane, dlatego też nie może być przedmiotem zarzutu stawianego przez organ antymonopolowy. Zadaniem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest natomiast ochrona uczestników obrotu gospodarczego przed bezprawnym nadużywaniem pozycji dominującej lub monopolistycznej na rynku. Działania ZEO zostały ocenione przez Prezesa w aspekcie zgodności z przepisami ustawy antymonopolowej.

Stosownie do treści art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy antymonopolowej, przejawem nadużycia pozycji dominującej na rynku jest w szczególności narzucanie uciążliwych warunków umów, przynoszących przedsiębiorcy narzucającemu te warunki nieuzasadnione korzyści.

Aby można było stwierdzić, że doszło do naruszenia tego przepisu, niezbędne jest łączne spełnienie wszystkich w/w przesłanek, tj.:

- 1/ narzucenia warunków umowy kontrahentowi przez podmiot o pozycji dominującej na rynku,
- 2/ uciążliwego charakteru narzucanych warunków umowy,
- 3/ uzyskiwania z tego tytułu nieuzasadnionych korzyści.

ZEO posiadając na rynku pozycję monopolistyczną dysponuje przewagą kontraktową nad odbiorcami energii w zakresie negocjowania warunków przyłączenia tych odbiorców do sieci energetycznej ZEO. Posiada zatem wystarczającą siłę rynkową, aby narzucić inwestorom (Wnioskodawcom) treść umowy, jakiej nie byłby w stanie wynegocjować w warunkach istnienia konkurencji na rynku.

Mając na względzie, iż Wnioskodawcy realizując inwestycję energetyczną, w oparciu o wydane im warunki ogólne i techniczne przyłączenia urządzeń do wspólnej sieci energetycznej, ponieśli znaczne nakłady finansowe, których łączna kwota wyniosła 207.400zł (tj. 170.000+vat), należy przyjąć, iż nieodpłatne przejęcie przez ZEO na jego majątek urządzeń elektrycznych wybudowanych ich kosztem i stanem stanowiły dla nich uciążliwy charakter.

W uchwale z dnia 4.12.1991 roku (Dz. U. Nr 116, poz. 507) Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że stosunki prawne między zakładami energetycznymi a odbiorcami energii - na których koszt zostały wykonane urządzenia, przyłącza i odcinki sieci w celu poboru energii - w zakresie własności przyłączonych urządzeń i rozliczenia poniesionych kosztów, podlegają ocenie na podstawie przepisów kodeksu cywilnego. Stosownie do przepisów art. 49 i 191 k.c. urządzenia energetyczne z chwilą podłączenia ich do sieci dostawcy energii, stają się jego własnością, albowiem art. 49 k.c. stanowi, iż urządzenia służące do doprowadzenia lub odprowadzenia wody, pary, gazu, prądu elektrycznego oraz inne urządzenia podobne nie

należą do części składowych gruntu lub budynku, jeśli wchodzi w skład przedsiębiorstwa lub zakładu. Zatem takie urządzenia z chwilą podłączenia ich do sieci dostawcy energii przestają być częścią składową nieruchomości, na której zostały zbudowane i nie stanowią własności odbiorcy energii. Trybunał Konstytucyjny – nie przesądzając w uchwale kwestii rozliczeń finansowych między przedsiębiorstwami energetycznymi (dostawcami) a odbiorcami energii z tytułu przejścia urządzeń przez dostawcę – wskazał, że zainteresowane strony winny – stosownie do zasady swobody umów wyrażonej w art. 353<sup>1</sup> k.c.- określić w drodze porozumienia, kto ma ponosić te koszty i nie jest nawet wykluczone umowne obciążenie nimi odbiorcy w zamian za nadzór dostawcy nad całą siecią. Podstawowe znaczenie ma zatem, aby ustalenia w przedmiocie rozliczenia kosztów nastąpiły w drodze umowy, zawartej w warunkach równorzędności stron i poprzez ich zgodne oświadczenie woli.

Wynikająca z uchwały Trybunału Konstytucyjnego zasada, że strony winny współuczestniczyć w finansowaniu budowy urządzeń energetycznych, została uwzględniona przez ustawodawcę w przepisach Prawa energetycznego. Sama ustawa antymonopolowa nie zawiera bliższych zasad odnoszących się do kwestii ekwiwalentności świadczeń uczestników umowy o przyłączenie do sieci energetycznej dostawcy.

Art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego stanowi, że przedsiębiorstwa energetyczne mają obowiązek zawarcia umowy z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, jeżeli istnieją m.in. ekonomiczne warunki dostarczania energii.

Pierwotne brzmienie art. 7 ust. 4 prawa energetycznego stanowiło, że przedsiębiorstwa energetyczne są obowiązane zapewnić realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci, w tym przyłączeń odbiorców pod warunkiem, że przewidywane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (zmieniony powołaną ustawą z 26.05.2000 r. – o zmianie ustawy- Prawo energetyczne). Obecne brzmienie tej regulacji nie odwołuje się do kwestii umieszczenia budowy czy rozbudowy sieci w planach zagospodarowania terenu. Odwołuje się natomiast do założeń planów rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną (art. 19 Prawa energetycznego), który sporządza się dla obszaru gminy lub jej części.

W komentarzu do Prawa energetycznego (Wydawnictwo Prawnicze PWN- Warszawa 1998 r.) autorzy (A. Walaszek - Pyziół, W. Pyziół) odnosząc się do ekonomicznych warunków dostarczania energii, o których mowa w art. 7 ust. 1 tej ustawy – stoją na stanowisku, że dostawca energii nie może odmówić zawarcia umowy w przypadku, gdy odbiorca zagwarantuje pokrycie kosztów w takiej wysokości, że przyszłe wpływy przedsiębiorstwa energetycznego od tego odbiorcy będą wyższe od poniesionych przez dostawcę kosztów (z uwzględnieniem zysku) budowy czy rozbudowy sieci energetycznej (str. 40-41 komentarza).

Także Sąd Najwyższy, w uzasadnieniu do wyroku z dnia 27.05.1998 r. (sygn. akt I CKN 702/97) stwierdził, że przepis art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy antymonopolowej „*nie wprowadza ograniczeń w podejmowaniu działalności gospodarczej, której efektem jest osiąganie korzyści i nie zrywa z ekonomiczną efektywnością gospodarowania. Dopiero zachwianie – w warunkach określonych w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy- prawidłowości rządzących procesami gospodarczymi w stopniu pozwalającym osiągnąć nieuzasadnione korzyści uznane zostało za praktyki monopolistyczne*”.

Z powyższych ustaleń wynika, że dostawca energii uprawniony jest do uwzględnienia swoich ekonomicznych interesów i nieuzasadnione byłoby twierdzenie, iż w konkretnych przypadkach dostawca zobowiązany jest do poniesienia pełnych kosztów inwestycji. Nadto, w świetle uwag zawartych w komentarzu do Prawa energetycznego dostawca może odmówić zawarcia umowy, jeżeli realizacja nie zapewni mu wpływów przewyższających poniesione koszty w zwykłym horyzoncie czasowym branym pod uwagę przy tego rodzaju kalkulacjach (str. 42 komentarza).

Ponadto w świetle cytowanych wcześniej przepisów wykonawczych do Prawa energetycznego, a to § 13-17 „rozporządzenia przyłączeniowego” z 1998 r. – koszty przyłączenia do sieci, na które składają się także nakłady na budowę i rozbudowę tej sieci, ponosili także odbiorcy energii. Szczegółowe stawki opłat za przyłączenie dostawcy ustalali w taryfach na podstawie przepisów „rozporządzenia taryfowego” z 1998 r., które są zatwierdzane przez organ regulacyjny. Wprawdzie przepisy w/w rozporządzeń – jako wchodzące w życie odpowiedni w dniu: 20.11.1998 r. i 01.01.1999 r. – nie mają zastosowania w niniejszej sprawie, to jednak wynika z nich, że koszty przyłączenia do sieci ponosili także odbiorcy energii.

W chwili obecnej powołane wyżej regulacje prawne tj. „rozporządzenia przyłączeniowego” z 1998 r. i „rozporządzenia taryfowego” z 1998 r. nie obowiązują. Zostały uchylone odpowiednio Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 25 września 2000 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, obrotu energią elektryczną, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. Nr 85, poz. 957) oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 14.12.200 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. z 2001 r., Nr 1, poz. 7).

Stosownie do treści § 13 ust. 1 „rozporządzenia przyłączeniowego” z 1998 r. koszty przyłączenia do sieci określało się na podstawie nakładów na budowę lub rozbudowę sieci oraz nakładów na budowę przyłączy. Koszty przyłączenia ponoszone przez przedsiębiorstwo sieciowe, wynikające z warunków przyłączenia lub wstępnych warunków przyłączenia, stanowiły podstawę do ustalenia w taryfie lub umowie o przyłączenie, zawieranej z odbiorcą opłaty za przyłączenie (§ 13 ust. 2). Jeżeli budowa lub rozbudowa sieci i budowa przyłącza były przewidywane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, to nakłady o których mowa w § 13 ust. 1, ponosiło przedsiębiorstwo sieciowe (§ 14 pkt 1), w przeciwnym wypadku – zakres i warunki realizacji inwestycji oraz pokrywania kosztów przyłączenia określała umowa o przyłączenie (§ 14 pkt 2). Szczegółowe zasady kalkulacji opłat za przyłączenie regulowały z kolei §§ 11-17 „rozporządzenia taryfowego” z 1998 r.

W obecnym stanie prawnym, stosownie do treści § 3 „rozporządzenia przyłączeniowego” z 2000 r. przyłączenie podmiotów do sieci następuje na podstawie umowy o przyłączenie i po spełnieniu warunków przyłączenia. Warunki te powinny określać m.in. projektowany koszt wykonania przyłącza (§ 7 ust. 1 pkt 15).

W dacie nieodpłatnego przekazania ZEO wybudowanych przez Wnioskodawców urządzeń energetycznych (30.09.1998 r.) nie obowiązywały powołane wyżej regulacje prawne, jednakże organ antymonopolowy oceniał zachowanie ZEO z punktu widzenia zgodności z zasadą ekwiwalentności wzajemnych świadczeń (art. 487 § 2 k.c.), według kryteriów wynikających z powołanych wyżej przepisów bowiem takie cele przyświecały tym przepisom (wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 16.12.98 r., sygn. akt XVII. Ama 61/98).

Mając na uwadze przedstawione wyżej reguły, organ antymonopolowy dokonał analizy zarzutu odnoszenia przez ZEO nieuzasadnionych korzyści finansowych. W świetle poglądu utrwalonego w orzecznictwie<sup>1</sup>, przedsiębiorca mający pozycję dominującą

---

<sup>1</sup> por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 21.04.1999 r., sygn. akt XVII Ama 99/98, wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 26.05.1999 r., sygn. akt XVII Ama 4/99 oraz wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 2.06.1999 r., sygn. akt XVII Ama 21/99

(monopolistyczną) nie uzyskuje takich korzyści, jeżeli w stosunkach z jego kontrahentem zachowane zostały warunki ekwiwalentności. Już porównanie proporcji, w jakich w budowie i rozbudowie sieci uczestniczyły strony postępowania może wskazywać na dochowanie tego warunku.

W niniejszej sprawie należy zaznaczyć, iż inwestycja energetyczna wykonana kosztem i staraniem Wnioskodawców nie była przewidziana w miejscowym planie zagospodarowania terenu. Nadto należy wskazać należy podkreślić, iż Zarząd Miasta Ławy nie opracował założeń do planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną, o których mowa w art.19 ustawy – Prawo energetyczne.

Realizując warunki ogólne i techniczne przyłączenia urządzeń elektrycznych do wspólnej sieci energetycznej Wnioskodawcy wykonali poniższy zakres robót, na które ponieśli następujące koszty:

- 1/ linia kablowa SN 15 kV- 24.200 zł +vat
  - 2/ stacja transformatorowa – 74.500 zł +vat
  - 3/ transformator - 27. 200 zł +vat
  - 4/ linia kablowa nn YAKY – 44.100 zł +vat
- co razem daje kwotę 207.400 zł.

ZEO poniósł natomiast następujące koszty związane z przyłączeniem obiektów Wnioskodawców do sieci:

l.p.	Wyszczególnienie	Koszt całkowity w zł	Udział STOLWAX w zł	Udział EXELLENT w zł	Udział CZAJKA w zł
1	Nakłady na budowę sieci, do której została przyłączona stacja transformatorowa zasilająca Wnioskodawców <i>(koszty całkowite tych nakładów uszczegółowiono w tabeli na stronie 10)</i>	217.697,28	59.371,99	42.879,77	115.445,53
2	Koszty przyłączenia	477,99	159,30	159,30	159,30
	w tym:				
2.1	Wizja lokalna oraz określenie warunków przyłączenia	64,90	21,63	21,63	21,63
2.2	Uzgodnienie i sprawdzenie dokumentacji technicznej	51,24 (k. 204)	17,08 (k. 204)	17,08 (k. 204)	17,08 (k. 204)
2.3	Sprawdzenie przed zasypaniem przyłącza kablowego	52,46	17,49	17,49	17,49
2.4	Odbiór techniczny przyłącza	52,46	17,49	17,49	17,49
2.5	Czynności łączeniowe związane z przygotowaniem miejsca pracy oraz przyłączeniem urządzeń do sieci ZEO	256,84	82,62	85,62	85,62

Razem 1 i 2	218.175,19	59.531,29	43.039,07	115.604,83
-------------	------------	-----------	-----------	------------

Łączny koszt inwestycji wyniósł zatem 207.400,00 zł+218.175,19zł = 425.575,19 zł, z czego udział Wnioskodawców wyniósł 48,73% (207.400x100:425.575,19), natomiast udział ZEO wyniósł 51,26% (218.175,19x100:425.575,19).

Ponadto organ antymonopolowy porównał nakłady ZEO na przyłączenie poszczególnych Wnioskodawców do sieci w związku z wykorzystaniem przez nich przepustowości stacji. I tak poniesione na:

- „STOLWAX”- 59.531,29, gdzie wykorzystanie przepustowości stacji wynosi 180/660 kW (27,27%) – nakłady wyniosły 59.531,29x100:218.175,19=27,28%,

- „EXELLENT”- 43.039,07, gdzie wykorzystanie przepustowości stacji wynosi 130/660 kW (19,70%) – nakłady wyniosły 43.039,07x100:218.175,19=19,7%

- „CZAJKA” –115.604,83, gdzie wykorzystanie przepustowości stacji wynosi 350/660 kW (53,03%) – nakłady wyniosły 115.604,83x100:218.175,19=52,98%.

Porównując powyższe nakłady z wykorzystaniem stopnia przepustowości stacji należy zauważyć, iż ZEO, w związku z przyłączeniem urządzeń Wnioskodawców do sieci, poniósł nakłady finansowe w wysokości odpowiadającej udziałowi poszczególnych Wnioskodawców w wykorzystaniu przepustowości stacji.

Jednocześnie z powyższym organ antymonopolowy dodatkowo porównał wysokość opłaty przyłączeniowej oszacowanej przez ZEO, jaką ponieśliby Wnioskodawcy w związku z przyłączeniem do sieci, gdyby w dniu przyłączenia obowiązywały rozporządzenia „przyłączeniowe” i „taryfowe” z 1998 r. (nie obowiązują w chwili obecnej, ale obowiązywały na ówczesnym etapie postępowania) z nakładami jakie ponieśli Wnioskodawcy na budowę urządzeń energetycznych.

I tak:

Wnioskodawcy	Opłata przyłączeniowa	Poniesione koszty	a x 100:207.400 udział % w inwestycji wspólnej stosownie do wysokości opłaty przyłączeniowej	b x 100:207.400 udział % w inwestycji wspólnej poniesiony rzeczywiście
	a	b	c	d
Stolwax	46.820	54.116,15	22,57 %	26,09%
Exellent	56.940	67.239,69	27,45%	32,42%
Czajka	106.980	86.044,15	51,58%	41,48%

Z powyższej tabeli wynika, iż S. Czajka poniósł rzeczywiste nakłady o 10,1% niższe niżby poniósł z tytułu opłaty za przyłączenie, natomiast W. Wachowiak i J. Kowalski ponieśli nakłady o ~5 % wyższe niżby ponieśli z tytułu opłaty za przyłączeni, jednakże suma opłat przyłączeniowych ustalonych dla Wnioskodawców, przy wykorzystaniu jako wskazówki przepisów rozporządzeń wykonawczych (z 1998 r.) do Prawa energetycznego – jest równa nakładom poniesionym przez Wnioskodawców na budowę urządzeń energetycznych.

Wysokość opłaty przyłączeniowej obliczona wg przepisów rozporządzeń „przyłączeniowego” i „taryfowego” z 1998 r. może być inna niż wysokość tej opłaty obliczona według przepisów rozporządzeń obecnie obowiązujących. Ani rozporządzenia z 1998 r. ani z 2000 r. nie obowiązywały w chwili nieodpłatnego przejęcia urządzeń energetycznych na majątek ZEO. Niedopuszczalne jest zatem, z uwagi na fundamentalną zasadę prawną „lex ratio non agit” (prawo nie działa wstecz), bezpośrednie zastosowanie wyrażonych tymi przepisami reguł dla oceny warunków umowy dotyczącej przekazania urządzeń na majątek ZEO poprzez np. porównanie poniesionych przez Wnioskodawców

kosztów z opłatą przyłączeniową, jaką musieliby ponieść, gdyby dokonywali przyłączenia w chwili obowiązywania w/w rozporządzeń.

Organ antymonopolowy wydając niniejszą decyzję kierował się porównaniem ekwiwalentności świadczeń.

Reasumując powyższe, w szczególności uwzględniając, iż:

- strony poniosły nakłady w wysokości: Wnioskodawcy 48,73%, natomiast ZEO 51,26% - można przyjąć, iż po połowie sfinansowały koszty związane z budową i przyłączeniem urządzeń do sieci energetycznej,

- przepisy Prawa energetycznego, jak i wydanych na jego podstawie rozporządzeń (co prawda nie obowiązujących w okresie, do którego odnosi się stan faktyczny) nie nakładają na ZEO obowiązku pełnego sfinansowania kosztów budowy urządzeń sieci energetycznej na potrzeby odbiorcy energii,

- przepisy prawne nie pozbawiają dostawcy energii uprawnienia do uwzględniania swoich ekonomicznych interesów,

- wspólna realizacja inwestycji pozwoliła osiągnąć korzyści obu stronom – dzięki temu Wnioskodawcy mogli rozwinąć działalność gospodarczą, a ZEO zyskał możliwość sprzedaży większej ilości energii (przejął także koszty eksploatacji sieci),

Zważywszy na w/w okoliczności organ antymonopolowy nie uwzględnił żądania Wnioskodawcy i nie uznał odmowy sfinansowania przez ZEO pełnych kosztów inwestycji za nadużycie dominującej pozycji na rynku dostarczania energii elektrycznej w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy antymonopolowej.

Mając powyższe na względzie należało orzec jak w sentencji.

Od decyzji niniejszej stronom służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej korespondencji.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów  
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy

Andrzej Chajęcki

### **Otrzymują:**

**1/ Kancelaria Adwokacka**  
**adw. Waldemar J. Soroka**  
ul. Kosynierów Gdyńskich 4  
82-300 Elbląg

**2/ Pani Krystyna Kuczys**  
**radca prawny**  
**Zakład Energetyczny S.A.**  
ul. Kościuszki 83  
10-950 Olsztyn

3/ a/a